

O VOJNAH: PRVA, DRUGA IN DANAŠNJE

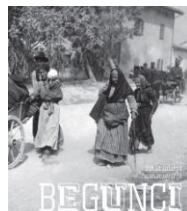
Remarque, Erich Maria: Na zahodu nič novega

Roman o mladem nemškem vojaku Paulu, ki s sošolci prostovoljno pridruži vojski po izbruhu prve svetovne vojne. Poslani so na zahodno fronto, kjer potekajo stalni boji. Med juriši zavzemajo manjša ozemlja, ki jih kasneje pogosto spet izgubijo. Vojaki so vse bolj izčrpani in brezvoljni. Med dopustom odide Paul na obisk domov, vendar čuti, da ga ne domači ne razumejo. Po povratku na fronto prvič v boju iz neposredne bližine ubije človeka.

Spremenili smo se v nevarne zverine. Ne bojujemo se, le branimo pred uničenjem. Ne mečemo bomb v ljudi, kaj pa ta hip vemo o tem. Za nami se podi z rokami in čeladami smrt, po treh dneh ji zdaj prvokrat lahko pogledamo iz oči v oči, po treh dneh se ji zdaj prvokrat lahko postavimo po robu, v nas je poblaznela togota; zdaj nič več ne ležimo na morišču brez moči in čakamo, zdaj lahko tudi sami uničujemo in pobijamo ...

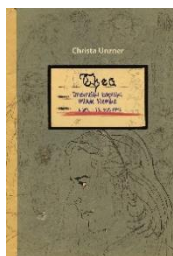
Begunci: Slovenski begunci s soške fronte

Knjiga prinaša originalne fotografije in pričevanja iz časa prve svetovne vojne, ko so se prebivalci iz posoških vasi morali umakniti na varno. Prebivalstvo z levega brega Soče so avstrijske oblasti izselile na avstrijsko stran, medtem ko so italijanske zasedbene oblasti izpraznila naselja na desni strani Soče ter prebivalce pregnale v Kraljevino Italijo. Nastanjeni so bili v različnih begunskih taboriščih in pri rojakih na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem, po vojni pa so se vrnili v bolj ali manj porušene domove.

»Naposled je vojna prihrumela tudi v naše kraje. Najprej smo hoteli ostati doma, toda granate so padale vedno bolj pogosto in oče se je tedaj odločil, da gremo od doma. Spominjam se, da je mama sešila vsakemu majhno torbico, ki smo si jo vrgli čez ramo. Vsakdo je vzel s seboj nekaj najnujnejšega blaga. Peš smo se napotili v Gorico, mojega enoletnega bratca pa je mama nosila v naročju.

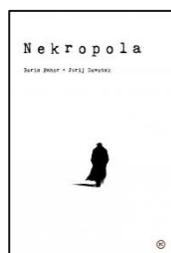
Unger, Christa: Thea: dnevniški zapiski mlade Nemke (strip)

Dnevnik mladega dekleta ob koncu vojne, med 1. 1. in 22. 5. 1945, ki ga je 70 let po nastanku v strip oblikovala njena hči. Thea živi in dela v manjšem kraju blizu Berlina, kamor se je umaknila pred obleganjem glavnega mesta. A v začetku maja se mora umakniti tudi od tam.

Moram reči, da me Amerikanci ne bi motili, gotovo bi ostala tukaj. Prav tako se ne bojim biti na ruskem območju, ampak nagnusnih dedcev, ki se bi spravili name, tega me je strah. Čez dva tedna bo moj 19. rojstni dan. Kje bom takrat?

Devetak, Jurij, Pahor, Boris: Nekropola, roman v stripu

Nekropola Borisa Pahorja je po mnogih prevodih in odzivih sodeč eno najbolje napisanih pričevanj o taboriščnem življenju v svetovni literaturi. V zadnjem letu svojega življenja je sodeloval z Jurijem Devetekom, tržaškim ilustratorjem, ki je Nekropolo poustvaril v obliki stripa.

Skozi strip spremljamo Pahorjev obisk taborišča – sedanost se ob tem vse bolj meša s spomini na preteklost.

... samo vprašanje časa je, kdaj bo človeštvo tako organizirano, in kdo ga bo organiziral, da bo lahko prišla do izraza dobrot, ne pa izmaličenost in sadizem.

Ascoli, Marta: Auschwitz je tudi tvoj

Marta je 17-letno Trst 1944. dekle. Njen oče je bil deloma judovskega deloma slovenskega rodu, mama pa Italijanka. Marca v njihovo stanovanje vdre gestapo in družino odpeljejo v Rižarno. Kasneje pa jo z očetom premestijo v Auschwitz.

Auschwitz je bil z bližnjimi razlaščenimi zemljišči največje taborišče, kjer so nacisti množično pobijali ljudi. Raztezal se je na kakih štiridesetih kvadratnih kilometrih površine. Obsegal je tri lagerje: Auschwitz I na jugovzhodni strani, Auschwitz II (birkenau), ki je bil največji, na zahodni strani, 3 kilometre od matičnega taborišča. Auschwitz II je bil pravo uničevalno taborišče, tam naj bi nas vse, prej ali slej, ubili. ... Auschwitz III (Buna), je imel štirideset podružnic, imenovanih podtaborišča, postavljenih blizu rudnikov, tovarn in livarn: na tisoče zapornikov je delalo dvanajst ur dnevno za nemško industrijo.

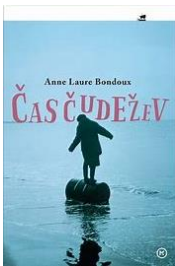
Boyne, John: Deček v črtasti pižami

Devetletni Bruno se nekega dne vrne iz šole in izve da se bodo on in njegova družina preselili na Poljsko, saj je njegov oče dobil pomembno novo službo. Brunu ni všeč nova hiša, niti njena okolica. Ko nekega dne raziskuje okolico, pride do visoke žičnate ograje, za katero lesene barake, v daljavi vidi veliki tovarniški stavbi z dimnikom. Vidi tudi ljudi vseh starosti, ki nosijo enaka oblačila. Ko se nekega dne odpravi bliže k ograji, tam spozna Šmuela, fanta približno iste starosti, kot je on sam.

Deček je bil manjši od Bruna in je z žalostnim izrazom na obrazu sedel na tleh. Tudi on je imel na sebi črtasto pižamo, kakršno so imeli na sebi vsi na njegovi strani ograje, in črtasto kapo iz blaga. Bil je bos in njegove roke so bile zelo umazane. Okoli roke je imel trak s šesterokrako zvezdo. Bruno je bil prepričan, da še nikoli v življenju ni videl bolj koščene in žalostnega fanta.

Bondoux, Anne-Laure: Čas čudežev

Zgodbo pripoveduje Blaise Fortune, fant, ki so ga kot 12-letnega begunca prestregli francoski cariniki. Skozi roman spoznamo njegovo petletno pot iz Kavkaza, kjer so se po razpadu Sovjetske zveze vneli vojaški spopadi. Na poti ga spremlja Glorija, ki ga je še kot dojenčka rešila iz iztirjenega vlaka in mu to zgodbo nenehno pripoveduje. Med seboj govorita rusko in Glorija ga vztrajno imenuje Kumajl. Ali je Kumajl v resnici Blaise in kdo je pravzaprav Glorija?

Ko so me cariniki našli zadaj na tovornjaku za živino, sem bil star dvanajst let ... Po poti sem izgubil vse, kar sem imel vrednega. Na srečo mi je ostal potni list; na črpalki mi ga je Glorija potlačila globoko v žep. Podatki v potnem listu so dokazovali, da sem Blaise Pascal, rojen v Mont-Saint-Michelu ob Rokavskem prelivu. Problem je bila samo fotografija, ki je bila odlepljena, potem pa spet prilepljena nazaj in cariniki niso verjeli, da sem pravi Francoz. Hotel sem jim razložiti, a nisem znal dovolj. Za ovratnik so me potegnili s tovornjaka in me odpeljali s sabo. Tako se je končalo moje otroštvo. Brutalno, ob avtocesti A4, ko sem ugotovil, da Glorije ni, da se bom moral v deželi človekovih pravic in Charlesa Baudelaira znajti brez nje.